

הוכן עיני כולל עיון הדף

1 ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף נז.

מה הם מכשיר ומכפר בפנים ובחוץ?

מכפר - על עון	מכשיר - לאכול בקדשים ולהכנס במקדש	
כל הקרבנות - תוך המקדש	אשם מצורע - בתוך המקדש	בפנים
עגלה ערופה - בנחל איתן	ציפורי מצורע - חוץ לעיר	בחוץ

מאימתי ציפורי מצורע ועגלה ערופה נאסרים בהנאה?

עגלה ערופה	ציפורי מצורע	
מחיים - משעת ירידתה לנחת איתן	משעת שחיטה - שחיטה אוסרתה ¹	לר' יוחנן
	מחיים משעת לקיחה - כעגלה ערופה ³	לריש לקיש ²

שחט את הציפור ונמצאת טריפה - האם היא מותרת בהנאה?

בטריפה בבני מעיה - טריפה מחיים	נטרפה בשעת שחיטתה	
מותרת בהנאה לא מקדשת אותה	מותרת בהנאה - דנאסרה כבר מחיים	לר' יוחנן
	מותרת בהנאה - דלא נתקדשה כלל ⁴	לריש לקיש

קידושין דף נז:

האם פטר חמור אסור בהנאה?

אחר עריפה	מחיים	
אסור בהנאה	מותר בהנאה	לר' יהודה
אסור בהנאה ⁵	מותר בהנאה	לר' שמעון

¹ פ"י, דהשחיטה עושה שיהיה לציפור שם ציפור מצורע. ופירשו התוס' (בד"ה משעת), דה"ק: שגם הציפור המשולחת נאסרת משעת שחיטת חברתה עד השילוח (אבל השילוח עצמו מתירה, כמבואר לקמן בסוגיא).

² בהמשך הסוגיא מבואר שאמר כן ר"ל רק בדעת ר' ישמעאל, את ר"ש ור' יעקב שנחלקו בברייתא גבי שחט את הציפור שלא באזוב ועץ ארץ ושלא בשני תולעת שלר"ש מותרת ולר' יעקב אסורה, ש"מ שרק השחיטה אוסרת. דלמ"ד שאסורות מחיים, בכל אופן כבר אסורה מחיים ואין מה שיתירנה.

³ והגם שעגלה ערופה עצמה לא נאסרת מחיים, מ"מ ס"ל לר"ל דשאני עגלה ערופה שיש לה גבול אחר מתי להאסר, משא"כ בציפורי מצורע שאין עוד שלב אחר - ולכן נאסרת מיד בשעת לקיחתה לשם מצורע. וביארו התוס' (בד"ה מי), דאי לומר שהבאת הציפורים למקדש היא כמו הורדת עגלה ערופה, דהבאה זו לא נכתבה בתורה, אלא רק הלקיחה כתובה, ולכן העיקר הוא הלקיחה.

⁴ והקשו התוס' (בד"ה שחטה), הרי גם בזה יש לחשוש שמא נולד הטריפה אחר שעת הלקיחה, ואיך מתירים מספק. ותירצו, שמייירי כגון שניטל הכבד או איזה טרפות אחרת שודאי היה משנולדה.

⁵ והעמידה הגמ' את משנתנו שאסרה בהנאה כדברי הכל, דהיינו גם כר' שמעון ומייירי אחר עריפה.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף נז:

לאב"י, מה לומדים מהפסוקים דלהלן, לאיסור חולין בעזרה? [תוד"ה תלמוד].

לתוס' בועוד י"ל	לרש"י ¹	
לרבות תמימים ואיסור בדיעבד	לרבות תמימים ³ , ובעלי מומין ⁴	"פי ירחק ממך המקום" ²
לרבות בעלי מומין	לרבות חיה	"ושחטו" ⁵
לרבות חיה	לרבות עופות	"ושחט אותו" ⁶
לרבות עופות	לאיסור בדיעבד	"ושחט אותו" ⁷

¹ וכפי שהוא לפנינו וכפי שהביאו התוס' (בד"ה תלמוד, בפירושם הראשון) וכהמהרש"ל. אכן הב"ח הגיה, וכן הוא בתוס' בפירוש השני (אך אין הכרח שאמרו בפירושם השני ברש"י), וכן מבואר בשאר ראשונים ובמהרש"א.

² פי', כתיב (דברים יב: כא) "פי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשום שמו ושם וזבחך מבקרך ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צויתך ואכלת בשעריך", ודרשינן בריחוק מקום אתה זובח בשר תאווה, ואי אתה זובח אותם בקירוב מקום - דהיינו במקדש, ומכאן למדנו לאיסור חולין בעזרה.

³ פירש"י דמסתבר שהפסוק מדבר דוקא בראוי להקרבה, כיון שהם בתחילה נאסרו להזבח בריחוק מקום במדבר, ולכן הו"א שעכשיו שהותר בשר תאווה להזבח בריחוק מקום - גם האיסור שנאמר עמו דהיינו איסור חולין בעזרה נאמר רק גבי תמימים.

⁴ משום שהם מין המכשיר, כלומר שהם מאותו מין בהמה שכשר להקריבו על המזבח, ולכן מסתבר שגם הם מתרבים מהפסוק הזה ולא רק תמימים.

⁵ הפסוק במלואו (ויקרא ג: ב) "וסמך ידו על ראש קרבנו וישחטו פתח אהל מועד".

⁶ הפסוק במלואו (שם: ח) "וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אותו לפני אהל מועד".

⁷ הפסוק במלואו (שם: יג) "וסמך את ידו על ראשו ושחט אותו לפני אהל מועד".